

Nr 450.

Av herr **Bengtsson** i Kullen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 229, angående beredande av stöd åt insättare i vissa sparbanker, m. m.

Enligt Kungl. Maj:ts proposition nr 229 »angående beredande av stöd åt insättare i vissa sparbanker m. m.» förutsattes att de bidrag, som av statsmedel skola utgå till ifrågavarande insättare i sista hand anskaffas genom anlitande av skattemedel. I propositionen hemställes sålunda om en extra avsättning av 2 miljoner kronor för budgetåret 1929/1930 till »fonden för mötande av förluster å Aktiebolaget Kreditkassan av år 1922.» Departementschefens mening synes också vara, att till nästa riksdag framlägga liknande förslag för finansierandet av de ytterligare utgifter, som på grund av den i propositionen föreslagna statsgarantien kunna väntas uppstå.

Utan att närmare ingå på frågan i vad mån departementschefens förslag om formerna för och omfattningen av statens garanti kan anses vara riktigt avvägt eller icke med hänsyn till insätternas mycket varierande sammansättning, synes det mig som om vissa invändningar skulle kunna göras mot den föreslagna formen för finansierandet av statens eventuella bidrag. Det synes mig sålunda vara mindre tilltalande, att staten för stödjande av vissa — låt vara till övervägande delen oskyldiga — sparare *tvångsvis* uttager den erforderliga hjälpen genom beskattning av andra samhällsmedlemmar, vilka icke haft något som helst att skaffa med de sparbanker, som nu råkat på obestånd. Det må vara sant, att den extra beskattning, som härigenom uppstår, i regel relativt lätt kan bäras av det övervägande antalet skattebetalare, den drabbar. Bland dessa befinna sig dock säkert många i små omständigheter, för vilka varje extra beskattning eller motsvarande lättnad blir synnerligen betydelsefull.

Med hänsyn härtill synes det mig som om i detta speciella fall, det vore mera sympatiskt, om staten kunde anskaffa de för den eventuella statshjälpen erforderliga medlen på *frivillig* väg. En sådan möjlighet förefinnes också. Känt är att regeringen äger rätt att varje år för särskilda av den prövade ändamål bevilja dragningar till penninglotterier. Dessa lotterier, vilka år 1928 omfattade 12 dragningar, gävo detta år en garanterad behållning av cirka 5.1 miljoner kronor. För år 1929 torde samma behållning vara att vänta. Något principiellt hinder synes emellertid icke möta att undantagsvis något utöka dragningarnas antal, så mycket mer som några svårigheter icke hittills mött att avyttra de lotter,

som utbjudits till försäljning. Tvärtom synes det mig i det exceptionella fall, som nu föreligger, vara synnerligen lämpligt med en sådan utökning genom för detta speciella ändamål särskilt anordnade dragningar. Genom att finansiera den ifrågavarande statshjälpen med lotterimedel vinnes nämligen den fördelen, att samhällets medverkan sker på *frivillig* väg.

Mot förslaget kan visserligen invändas, att ett beträdande av lotterivägen i detta fall lätt kan bli prejudicerande för framtiden och leda till en icke önskvärd utvidgning av lotteriverksamheten. För dem, som anse denna risk vara för handen, föreligger emellertid den möjligheten, att till beslutet om statsgarantiens finansiering medelst lotterimedel foga de bestämda förbehåll, som härav kunna anses påkallade.

Med hänsyn till vad sålunda anförts får jag vördsamt hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t tillkännagiva, att riksdagen anser, att för anskaffande av de medel, riksdagen finner erforderliga för beredande av stöd åt insättarna i de sparbanker, vilka omförälmäs i Kungl. Maj:ts proposition nr 229, bör beviljas ett för detta speciella ändamål erforderligt antal extra lotteridragningar.

Stockholm den 24 april 1929.

Emil Bengtsson.